

А.А. Дубініна, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

О.О. Хоменко, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

С.О. Ленерт, канд. техн. наук, доц. (*ХНТУСГ ім. П. Василенка, Харків*)

Л.П. Малюк, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

ХІМІЧНИЙ СКЛАД СМАЖЕНОГО АРАХІСУ З НАТУРАЛЬНИМИ СМАКО-АРОМАТИЧНИМИ ДОБАВКАМИ

Арахісова снекова продукція стрімко розвивається, а її продаж підвищується з кожним роком. Популярність її обґрунтована зручністю споживання, готовністю продукту до негайного вживання в їжу, тривалий термін зберігання. Асортимент цієї продукції різноманітний за рахунок використання не тільки кухонної солі, а й різноманітних спецій і смако-ароматичних добавок, що підкреслюють природний смак арахісу.

Відомо, що пряно-ароматична сировина містить фенольні сполуки – флавоноїди, які здатні в невеликих кількостях істотно пригнічувати процес окиснення. З огляду на це для рецептури нових продуктів вирішено застосовувати натуральну пряно-ароматичну сировину, а саме сушений часник, куркуму, орегано, порошок паприки, червоного перцю та васабі, хлорид натрію. Більшість із цих добавок є не тільки природними антиоксидантами, а також джерелом біологічно активних речовин, вітамінів, харчових волокон.

Результати досліджень загального хімічного складу смаженого арахісу зі смако-ароматичними добавками наведені в табл. 1.

Таблиця 1

Загальний хімічний склад смаженого арахісу зі смако-ароматичними добавками, % (n = 3, P ≥ 0,95, ε ≤ 5)

Харчова речовина	Смажений арахіс без добавок (контроль)	Смажений арахіс зі смако-ароматичними добавками		
		«Куркума та часник»	«Паприка та червоний перець»	«Васабі та орегано»
Волога	3,2	3,2	3,2	3,3
Білки	24,1	23,8	24,0	23,7
Жири	48,5	48,3	48,2	48,2
Моно- та дисахариди	4,5	4,2	4,4	4,3
Крохмаль	5,8	5,7	5,6	5,5
Клітковина	4,3	4,8	5,1	4,9
Пектинові речовини	5,1	4,6	4,4	4,3
Зола	3,5	4,5	4,3	4,8

Хімічний склад нових продуктів близький до складу арахісу-сировини, але є деякі відмінності, зумовлені введенням додаткових інгредієнтів і впливом технологічних факторів, які впливають на харчову та біологічну цінність одержаного продукту.

Основні речовини хімічного складу розроблених продуктів зі смаженого арахісу – це жири (48,2...48,3%) та білки (23,7...24,0%), що містяться безпосередньо в арахісі. Вуглеводи представлені моно- та дицукрами, клітковиною, крохмалем і пектиновими речовинами загальною кількістю 19,0...19,5%. Масова частка золи коливається в межах 4,3...4,8%.

Із мінеральних речовин переважає Калій, Фосфор та Магній, задовольняючи добову потребу в середньому на 30...45%. Вітамінний склад нового арахісу здебільшого представлений жиророзчинним вітаміном Е, що задовольняє до 40% добової потреби в ньому, та вітамінами В₁ та РР, задовольняючи добову потребу в них до 50% та до 90% відповідно (табл. 2).

Таблиця 2

**Вітамінний і мінеральний склад смаженого арахісу
зі смако-ароматичними добавками (n = 3, P ≥ 0,95, ε ≤ 5)**

Харчова речовина	Смажений арахіс без добавок (контроль)	Смажений арахіс зі смако-ароматичними добавками		
		«Куркума та часник»	«Паприка та червоний перець»	«Васабі та орегано»
Мінеральні речовини, мг/100 г				
Натрій	320	217	215	211
Калій	706	704	702	698
Кальцій	82	106	108	110
Магній	176	181	183	188
Фосфор	376	388	376	378
Залізо	1,52	3,76	3,88	4,06
Вітаміни, мг/100 г				
В ₁	0,08	0,83	0,78	0,76
В ₂	0,09	0,09	0,11	0,07
РР	13,9	13,0	14,2	13,9
С	0,8	6,0	5,0	5,8
Е	6,1	6,3	6,7	6,2

Чисельні біологічно активні компоненти обраної пряно-ароматичної сировини забезпечують її високий антиоксидантний потенціал та сприятимуть підвищеній стійкості до окиснення жиру.